

Informacja o prowadzonych badaniach kryminologicznych

Tytuł projektu: Stan i perspektywy rozwoju probacji w Polsce
(badania finansowanych w ramach grantu MNiSW -1 H02A 034 28)

Metody badań: analiza danych statystycznych, analiza akt sądowych, badania ankietowe różnych grup kuratorów, obserwacja uczestnicząca pracy kuratorów oraz dwie sesje fokusowe

Opis wyników: Projekt badawczy zrealizowano w Instytucie Wymiaru Sprawiedliwości w latach 2005-2008.

Głównymi celami badawczymi projektu były:

- całościowa analiza funkcjonowania kurateli sądowej w Polsce,
- ocena perspektyw rozwoju kurateli sądowej w Polsce w oparciu o analizę przepisów prawnych i wyniki badań empirycznych,
- poznanie i ocena działania kuratorów zawodowych oraz społecznych w pionach karnym i rodzinnym.

Wyniki przeprowadzonych badań i analiz podzielić można na następujące grupy zagadnień:

I. Podstawowe zadania kuratorów sądowych w ustawodawstwie polskim.

Zwrócono uwagę na podstawy prawne funkcjonowania kurateli w Polsce, w tym w szczególności rozwiązania zawarte w Kodeksie karnym wykonawczym oraz ustawie o kuratorach sądowych (z 27 lipca 2001 r.), jak również w rozporządzeniach Ministra Sprawiedliwości dotyczących różnych aspektów działalności kuratorów sądowych.

II. Statystyczny obraz kurateli w Polsce.

Zbadano działalność służby kuratorskiej w oparciu o dane statystyczne. Skupiono się, wykorzystując dane nadesłane ze wszystkich sądów, na charakterystyce społeczno-demograficznej kuratorów zawodowych.

Zanalizowano także, w przekroju ogólnopolskim oraz okręgów sądowych, obciążenia kuratorów poszczególnymi rodzajami zadań.

III. Obserwacja uczestnicząca w zespołach kuratorskiej służby sądowej - opis wyników.

Zanalizowano między innymi: cechy społeczno - demograficzne kuratorów zawodowych, warunki pracy zespołu, charakterystykę rejonu kuratorskiego. Dokonano opisu typowego dyżuru kuratora w sądzie a także pracy kuratora w terenie. Ważnym wątkiem obserwacji był opis relacji kuratorów zawodowych z kuratorami społecznymi. Zajęto się także problemami współpracy kuratorów z różnego typu instytucjami (m.in. policją, samorządem terytorialnym, urzędami pracy ośrodkami pomocy społecznej, szkołami i innymi placówkami wychowawczymi, ośrodkami leczenia uzależnień i innymi placówkami leczniczymi). Obserwację przeprowadzono w 18 zespołach kuratorskiej służby sądowej (zbadano 15 zespołów w województwie mazowieckim i 3 w podkarpackim).

IV. Badanie ankietowe kuratorów zawodowych i społecznych pionu karnego i rodzinnego.

Badaniami objęto cztery grupy kuratorów: kuratorów zawodowych dla dorosłych, kuratorów zawodowych rodzinnych i dla nieletnich, kuratorów społecznych dla dorosłych rodzinnych kuratorów społecznych. Dla każdej grupy przygotowano odmienny kwestionariusz. Badania przeprowadzono techniką ankiety pocztowej. Kwestionariusze rozesłano do wszystkich kuratorów zawodowych dla dorosłych oraz kuratorów zawodowych rodzinnych. W badaniu wzięli udział wylosowani kuratorzy społeczni pionów karnego i rodzinnego.

V. Aplikacja kuratorska.

W tej części dokonano analizy przepisów prawnych odnoszących się do aplikantów sądowych. Podjęto się oceny zajęć teoretycznych i praktycznych umieszczonych w programach aplikacji poszczególnych okręgów sądowych. Zreferowano wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród aplikantów kuratorskich, którzy w 2006 r. zdali egzamin kuratorski.

VI. Opinie zawodowych kuratorów o problemach swojej pracy.

Posłużono się metodą badawczą zogniskowanego wywiadu grupowego (*focus group interview*) polegającą na przeprowadzeniu pogłębionej rozmowy w wyselekcjonowanej grupie osób na wyznaczony przez moderatora temat. W zorganizowanych czterech sesjach fokusów uczestniczyło 36 zawodowych kuratorów (18 kuratorów zawodowych dla dorosłych i 18 kuratorów zawodowych rodzinnych i dla nieletnich). Dyskusja dotyczyła między innymi następujących spraw: trudności we współpracy kuratorów z organami sądu i innymi instytucjami, mierników oceny pracy kuratora, wypalenia zawodowego, uprawnień kuratora.

VII. Badania aktowe.

Zbadano 326 akt wykonawczych z wylosowanych zespołów kuratorskich. Zespół badawczy zajął się tylko dozorami nad skazanymi, którym orzeczono karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W tej części przedstawiono rezultaty badań aktowych dotyczące oceny formalnej strony prowadzenia dozoru jak i efektywności prawnej i społecznej dozoru.

Podkreślenia wymaga fakt, iż były to jedne z nielicznych prowadzonych obecnie badań funkcjonowania instytucji probacji w Polsce, a jedyne o tak kompleksowym charakterze. Ich wyniki mogą mieć istotne znaczenie dla praktyki funkcjonowania kurateli oraz mogą posłużyć do przeprowadzenia stosownych zmian legislacyjnych w instytucji probacji.

Wyniki badań zostaną opublikowane w formie książkowej w I połowie 2009 r.

Zespół badawczy: prof. dr hab. Dobrochna Wójcik, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, ul. Krakowskie Przedmieście 25, tel. 0-22 826-03-63, bonel@iws.waw.home.pl

* * *

Tytuł projektu: Monitoring, identyfikacja i przeciwdziałanie zagrożeniom bezpieczeństwa obywateli

Metody badań: W celu realizacji części zakładanych celów badawczych zostanie wykorzystanych wiele metod poznawczych. Do przewidywanych do wykorzystania metod badawczych należą:

Metoda dogmatyczna – analizie zostaną poddane akty prawne zarówno krajowe, jak też obce i międzynarodowe dotyczące systemów przeciwdziałania i zwalczania zjawisk będących przedmiotem zainteresowania w płaszczyźnie materialnej oraz procesowej. Metoda prawnoporównawcza (komparatystyczna) – posłuży przede wszystkim do porównania istniejących rozwiązań prawnych z zakresu prawa materialnego i procesowego w Polsce z wybranymi krajami oraz ze standardami międzynarodowymi. Metoda historyczna – będzie obejmować charakterystykę poszczególnych instytucji prawnych wykorzystywanych w walce z zagrożeniami dla bezpieczeństwa obywateli pod kątem ich ewolucji i rozwoju, a także adekwatności i skuteczności ich działania do tej pory.

Metoda badań ankietowych – posłuży ona do zapytania wyselekcjonowanej grupy praktyków wymiaru sprawiedliwości i organów ścigania o następujące problemy badawcze: uwarunkowania i trendy zagrożeń bezpieczeństwa obywateli, istniejące instrumentarium oraz pożądane nowe rozwiązania prawne i organizacyjne w zakresie przeciwdziałania i zwalczania zagrożeń bezpieczeństwa obywateli.

Metoda badań aktowych.

Opis: W trakcie realizacji projektu badawczego poddane zostanie kompleksowej analizie ustawodawstwo polskie i zagraniczne pod kątem znalezienia efektywnych sposobów walki z zagrożeniami bezpieczeństwa obywateli. Badania będą dotyczyć przede wszystkim profilaktyki oraz zwalczania takich patologii jak przestępczość zorganizowana i terroryzm. Szczególny nacisk zostanie położony na aspekt ich funkcjonowania w cyberprzestrzeni.

W oparciu o analizę postępowań operacyjnych, akt postępowań przygotowawczych, oraz sądowych, badania ankietowe oraz wywiady z praktykami i przedstawicielami nauki (w kraju i za granicą) zostanie przeprowadzona analiza przyczyn oraz przejawów przestępczości zorganizowanej i terroryzmu. Rzetelna diagnoza ich etiologii i fenomenologii jest warunkiem efektywnego poszukiwania odpowiednich rozwiązań

legislacyjnych oraz organizacyjnych. Ma to również bezpośrednie przełożenie na znalezienie skutecznych sposobów implementacji rozwiązań technologicznych w praktyce organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Przygotowane opracowania pozwolą również na przewidywanie pojawiających się nowych obszarów zagrożeń dla Polski i Europy.

Przeprowadzona zostanie analiza wykorzystania nowych technologii przy realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych organów ścigania. Projekt badawczy będzie miał również na celu poszukiwanie rozwiązań prawnych dla pojawiających się w praktyce problemów wykorzystywania informacji uzyskanych w drodze tych czynności w toku postępowania karnego (np. wykorzystanie osobowych źródeł informacji).

W realizacji badań wezmą udział obok przedstawicieli środowiska akademickiego praktycy: policjanci, sędziowie, prokuratorzy, którzy na co dzień zajmują się zwalczaniem tych zjawisk.

Przewidywane jest także opracowanie demonstratorów sieciowego systemu monitorowania, wczesnego ostrzegania, reagowania i wspomagania zarządzania kryzysowego wraz z procedurami komputerowymi wspomagania decyzji, symulatorami rozprzestrzeniania się zagrożeń.

Poddane analizie i ocenie będą stosowane procedury organizacyjne, w tym procedury utrzymania ciągłości działania oraz planów awaryjnych na wypadek klęski żywiołowej, związanych z zapasowymi ośrodkami przetwarzania i miejscami pracy a także rozwiązań w zakresie polityki ochrony fizycznej.

Zespół badawczy: kierownik projektu: prof. zw. dr hab. Emil W. Pływaczewski – kierownik Katedry Prawa Karnego Wydział Prawa Uniwersytet w Białymstoku (plywacz@uwb.edu.pl), główni wykonawcy: zespół badawczy składa się z grupy odpowiedzialnej za badania prawno-kryminologiczne (Uniwersytet w Białymstoku) oraz grupy technologicznej kierowanej przez prof. dr hab. Andrzeja Najgebauera (Wojskowa Akademia Techniczna). Zespół tworzą: dr hab. prof. UwB Halina Parafianowicz (halka@uwb.edu.pl); dr hab. prof. UwB Grażyna Barbara Szczygieł (grazyna@uwb.edu.pl); dr hab. Katarzyna Laskowska (UwB) (laskowska@uwb.edu.pl); dr Zbigniew Rau (Polska Platforma Bezpieczeństwa

Wewnętrzno) (zbigniew.rau@ppbw.pl); dr Ewa M. Guzik-Makaruk (UwB) (ewa.guzik@uwb.edu.pl); dr Wojciech Filipkowski (Uniwersytet w Białymstoku) (fwojtek@uwb.edu.pl); dr Andrzej Sakowicz (UwB) (sakowicz@uwb.edu.pl); dr Katarzyna Teresa Boratyńska (UwB) (k.boratynska@o2.pl).

* * *

Tytuł projektu: Przepadki przedmiotów i korzyści pochodzących z przestępstwa

Metody badań: metoda dogmatyczna, badania ankietowe, badania aktowe

Opis: Wzrost przestępczości, w wyniku której sprawcy uzyskują znaczne korzyści majątkowe skłania do podjęcia badań, których celem będzie ocena wprowadzonych do kodeksu karnego rozwiązań, pozbawiających sprawcę korzyści, a tym samym wskazujących na nieopłacalność przestępstwa. Są to przewidziane w ustawach karnych instytucje przepadku przedmiotów i przepadku korzyści uzyskanych w wyniku czynu zabronionego. Prawne regulacje pozostawiają wiele do życzenia, zwłaszcza pod względem efektywności. Powstaje pytanie, czy brak skuteczności jest wynikiem niedoskonałości legislacyjnych, czy też niewłaściwej praktyki wykorzystania tych instytucji na etapie postępowania przygotowawczego, sądowego, bądź wykonawczego.

Odpowiedź na to pytanie można uzyskać w wyniku przeprowadzenia wielopłaszczyznowych badań. Punktem wyjścia jest analiza obowiązującego stanu prawnego z uwzględnieniem poglądów doktryny i orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych. W związku z funkcjonowaniem Polski w strukturach Unii Europejskiej celowa wydaje się ocena polskiego modelu na tle standardów międzynarodowych, szczególnie w płaszczyźnie regionalnej oraz odniesienie do rozwiązań przyjętych w wybranych państwach Europy Zachodniej i Wschodniej. Analiza teoretyczna wymaga podbudowy empirycznej, czyli oceny wykorzystania istniejących instrumentów prawnych na etapie postępowania przygotowawczego, sądowego i wykonawczego. Nie

mniej istotna jest ocena obowiązujących rozwiązań przez osoby je stosujące, a zatem praktyków organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. W celu właściwej realizacji założeń badawczych uznano za zasadne, aby wśród członków zespołu badawczego znaleźli się nie tylko przedstawiciele doktryny lecz również praktyki.

Ukazanie obowiązującego modelu prawnego poprzez analizę regulacji prawnomaterialnych, procesowych i wykonawczych pozwoli na kompleksową ocenę istniejącego stanu *de lege lata* i sformułowanie postulatów *de lege ferenda*.

Godnym podkreślenia jest, że zakres projektu dotyczy bezpieczeństwa państwa i wpisuje się zarówno w 7 Program Ramowy Unii Europejskiej jak i krajowy program ramowy.

Zespół badawczy: kierownik projektu - dr Ewa M. Guzik-Makaruk (Uniwersytet w Białymstoku)(ewa.guzik@uwb.edu.pl), wykonawcy projektu: dr hab. prof. UwB Grażyna Barbara Szczygieł (grazyna@uwb.edu.pl); dr hab. Katarzyna Laskowska (UwB) (laskowska@uwb.edu.pl); dr Wojciech Filipkowski (Uniwersytet w Białymstoku) (fwojtek@uwb.edu.pl); mgr Elżbieta Zatyka (UwB) (zatykae@uwb.edu.pl).

* * *

Tytuł projektu: Monitoring realizacji zaleceń CPT przez władze polskie (badania współfinansowane przez Unię Europejską – Program „Środki Przejściowe 2005” oraz Rządowy Program „Fundusz Inicjatyw Obywatelskich”).

Metody badań: przeprowadzenie monitoringów w dziewięciu jednostkach penitencjarnych, które podlegały wizytacji Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom (CPT) w trakcie jego trzech wizytacji w Polsce. Monitoring prowadzono na podstawie jednolitego planu: dokonano obserwacji, prowadzono rozmowy z osadzonymi (na podstawie scenariuszy wywiadów) oraz z funkcjonariuszami, zbadano dokumenty. Ponadto przeprowadzono anonimową ankietę wśród funkcjonariuszy SW.

Opis: Celem projektu był monitoring realizacji zaleceń Europejskiego Komitetu Zapobiegania Torturom (CPT) przez władze polskie w odniesieniu do jednostek penitencjarnych. W ramach projektu przeprowadzono badania stopnia realizacji przez polskie władze zaleceń CPT zarówno w sferze dostosowania polskich przepisów prawa do standardów Komitetu, jak również implementacji zaleceń w poszczególnych jednostkach odwiedzonych przez CPT w trakcie jego wizyt w Polsce. Sprawdzono również, jak zalecenia te są odbierane przez funkcjonariuszy Służby Więziennej i w jaki sposób, w ich ocenie, wpływają na zmiany w polskim więziennictwie.

Projekt był realizowany wspólnie przez Stowarzyszenie Interwencji Prawnej oraz Ośrodek Badań Praw Człowieka przy Katedrze Kryminologii i Polityki Karnej Instytutu Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji Uniwersytetu Warszawskiego.

Wyniki badań są opublikowane w: W. Klaus, M. Nielączna (red.), *Przestrzeganie praw osób pozbawionych wolności. O monitorowaniu jednostek penitencjarnych*, Warszawa 2008.

Zespół badawczy: koordynatorzy: dr Witold Klaus (witold.klaus@gmail.com), mgr Maria Nielączna (maria.nielaczna@gmail.com); opieka naukowa: prof. Zbigniew Hołda; członkowie zespołu: dr Teodor Bulenda, dr Michał Fajst, mgr Andrzej Krempleski.

* * *

Tytuł projektu: Systemowe i strukturalne uwarunkowania funkcjonowania pionu dzielnicowych w Polsce – wnioski dla praktyki.

Badania finansowane są przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Projekt - GR 2358).

Metody badań: Badania ankietowe, wywiady pogłębione, analiza dokumentów (archiwalnych oraz bieżących), badanie opinii publicznej, obserwacja uczestnicząca.

Opis: Przedmiotem badania są historia pionu dzielnicowych w Polsce, historia reform tego pionu, analiza pionu dzielnicowych na tle formacji

policyjnej w Polsce, opinie dzielnicowych nt. obecnych warunków pracy i służby oraz postulowane rozwiązania, badanie opinii obywateli o pracy Policji, a szczególnie o pracy dzielnicowych oraz rozwiązania dotyczące strukturalnego i funkcjonalnego ulokowania podobnych służb w innych krajach europejskich i USA.

W badaniach można wydzielić cztery obszary:

Pierwszy, to badania empiryczne, w tym badania 1500 dzielnicowych, pogłębione wywiady z 20 dzielnicowymi w różnych częściach kraju oraz z badania terenowe, w których będą uczestniczyć dzielnicowi z jednostek Policji położonych w Warszawie i okolicach. Źródłem danych empirycznych będą także doświadczenia zebrane przez studentów z Kliniki kryminologicznej IPSiR UW.

Drugi, to badania prawno-porównawcze, w których podejmiemy próbę zgromadzenia danych dotyczących rozwiązań prawnych oraz organizacyjnych wskazujących na strukturalne ulokowanie pionu podobnego do pionu dzielnicowych w policjach innych krajów.

Trzeci, to badania historyczno-prawne. W tym zakresie przedmiotem poznania będzie ewolucja rozwiązań prawnych i organizacyjnych dotyczących dzielnicowych w Polsce.

Czwarty, to badania opinii publicznej dotyczące oceny pracy policji w ogóle, a pracy dzielnicowych w szczególności.

Czas realizacji: wrzesień 2006 – sierpień 2009

Zespół badawczy: kierownik projektu: dr hab. prof. UW Zbigniew Lasocik, Katedra Kryminologii i Polityki Kryminalnej IPSiR UW ul. Podchorążych 20, 00-721 Warszawa, tel. (022) 55-30-711, e-mail: (zlasocik@uw.edu.pl) , sekretarz projektu: mgr Łukasz Wieczorek, Katedra Kryminologii i Polityki Kryminalnej IPSiR UW ul. Podchorążych 20, 00-721 Warszawa, tel./fax (022) 55-30-703, tel. 691-924-673; (lukasz.wieczorek@uw.edu.pl)

* * *

Tytuł projektu: Sprawcy i ofiary handlu ludźmi w Polsce**Metody badań:** Badania akt spraw karnych.

Opis: Celem badania jest ustalenie podstawowych faktów dotyczących sprawców i ofiar przestępstw handlu ludźmi. Analizowane są dwa rodzaje materiałów źródłowych: akta spraw karnych dotyczących przestępstwa handlu ludźmi zakończonych prawomocnym wyrokiem sądowym oraz publikacje prasowe, które ukazały się w ostatnich latach, w dziennikach i czasopismach.

Przedmiotem analizy spraw karnych jest kryminologiczny oraz socjo-demograficzny profil sprawcy i ofiary handlu ludźmi, a także wzajemne relacje między tymi kluczowymi aktorami przestępstwa. Natomiast w badaniach materiału prasowego najistotniejszym elementem jest odtworzenie medialnego wizerunku sprawcy i ofiary. Głównym zamierzeniem będzie ustalenie, jak te dwa wizerunki pasują do siebie.

Realizacja badań przewidziana jest na okres od kwietnia 2008 roku do grudnia 2008 roku.

Rezultatem projektu będzie opracowanie merytoryczne badań w postaci raportu i artykułu w czasopiśmie naukowym.

Zespół badawczy: kierownik projektu: dr hab. prof. UW Zbigniew Lasocik. Kierownik Ośrodka Badań Handlu Ludźmi IPSiR UW ul. Podchorążych 20, 00-721 Warszawa, tel. (022) 55-30-711, e-mail: (zlasocik@uw.edu.pl), asystenci badania: mgr Maryla Koss, tel. (022) 55-30-707, fax (022) 55-30-757, tel. kom. 606-779-025; (m.koss@poczta.ipsir.uw.edu.pl); mgr Łukasz Wieczorek, tel./fax (022) 55-30-703, tel. kom. 691-924-673; (lukasz.wieczorek@uw.edu.pl).

* * *

Tytuł projektu: Wstępna ocena funkcjonowania oddziałów dla niebezpiecznych**Metody badań:** Wywiad swobodny, analiza akt penitencjarnych.

Opis badań: Badania polegały na przeprowadzeniu wywiadów swobodnych z dziesięcioma więźniami, którzy najdłużej przebywają w tzw.

„oddziałach dla niebezpiecznych”. Dane zgromadzone w ten sposób zostały uzupełnione poprzez sporządzenie wypisów z akt więziennych.

Dodatkowe informacje zgromadzone w trakcie badania pochodzą z analiza dokumentów oficjalnych dotyczących funkcjonowania oddziałów „N” a także z rozmów z kadrą więzień i oddziałów.

Zespół badawczy: kierownik projektu: dr hab. prof. UW Zbigniew Lasocik, Katedra Kryminologii i Polityki Kryminalnej IPSiR UW ul. Podchorążych 20, 00-721 Warszawa, tel. (022) 55-30-711, (zlasocik@uw.edu.pl), asystenci projektu: mgr Emilia Rekosz, Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA, tel. 500-025-210, (clarice_r@wp.pl); mgr Karolina Więckiewicz, Katedra Kryminologii i Polityki Kryminalnej IPSiR UW ul. Podchorążych 20, 00-721 Warszawa, tel./fax (022) 55-30-757, (k.wieckiewicz@poczta.ipsir.uw.edu.pl).

* * *

Tytuł projektu: Ocena regulacji prawnych oraz działania wymiaru sprawiedliwości w zakresie eliminowania pracy przymusowej i handlu ludźmi w Polsce.

Metody badań: Analiza spraw karnych, wywiady pogłębione, analiza polskiego prawa w zakresie eliminowania pracy przymusowej.

Opis badań: Projekt zakładał przeprowadzenie badań na temat pracy przymusowej w Polsce. W tym celu zaprojektowane zostały trzy różne badania, w których zastosowane zostały trzy techniki badawcze. Pierwsze z nich stanowiło analizę przepisów prawnych obowiązujących w Polsce dotyczących pracy przymusowej. Drugie badanie opierało się na analizie źródłowej siedmiu spraw karnych, które toczyły się przed polskimi sądami z art. 253§1 (handel ludźmi) oraz art. 204§4 (zwabienie w celu uprawiania prostytutki zagranicą). Trzecie badanie polegało na przeprowadzeniu dziewięciu wywiadów z polskimi ekspertami zajmującymi się problematyką handlu ludźmi i pracy przymusowej, ale także zjawiskiem pracy jako takim oraz społecznymi aspektami funkcjonowania rynku pracy.

Efektem tych badań jest raport dla Międzynarodowej Organizacji Pracy z Genewy. Raport ten przygotowany został w języku angielskim i polskim.

Badania trwały od końca kwietnia do połowy czerwca 2008 r.

Zespół badawczy: kierownik projektu - mgr Łukasz Wieczorek, tel./fax (022) 55-30-703, tel. kom. 691-924-673, (lukasz.wieczorek@uw.edu.pl), asystent badania: mgr Maryla Koss, tel. (022) 55-30-707, fax (022) 55-30-757, tel. 606-779-025, (m.koss@poczta.ipsir.uw.edu.pl)

* * *

Tytuł projektu: System eliminowania handlu ludźmi w Polsce – analiza krytyczna

Metody badań: Analiza dokumentów, wywiady swobodne, analiza orzecznictwa, analiza przypadków.

Opis badań: Projekt zakłada analizę i ocenę systemu eliminowania handlu ludźmi w Polsce. W tym celu do badań wykorzystane zostaną różne techniki badawcze. Po pierwsze, analizie zostaną poddane krajowe programy zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi w Polsce, a także raporty z ich realizacji. Przeprowadzone zostaną studia nad materiałami dotyczącymi funkcjonowania wszystkich instytucji powołanych do eliminowania handlu ludźmi. Badania zakładają także przeprowadzenie wywiadów swobodnych z przedstawicielami i ekspertami z instytucji zaangażowanych w zapobieganie i zwalczanie handlu ludźmi w Polsce. Ponadto, w ramach tego projektu wykonana zostanie analiza orzecznictwa sądów w sprawach o handel ludźmi, jak również przeprowadzona zostanie analiza przypadków handlu ludźmi w różnych jego formach (m. in. handel ludźmi w celu wykorzystania seksualnego, handel ludźmi do pracy przymusowej, etc.).

Efektem tych badań będzie przygotowanie raportu oraz publikacji naukowej.

Czas realizacji: październik 2008 – grudzień 2009

Zespół badawczy: kierownik projektu - dr hab. prof. UW Zbigniew Lasocik. Kierownik Ośrodka Badań Handlu Ludźmi IPSiR UW ul.

Podchorążych 20, 00-721 Warszawa, tel. (022) 55-30-711, (zlasocik@uw.edu.pl), asystenci badania: dr Barbara Namysłowska-Gabrysiak (Wydział Prawa i Administracji UW), (basia.iwo@wp.pl); mgr Maryla Koss, tel. (022) 55-30-707, fax (022) 55-30-757, tel. 606-779-025, (m.koss@poczta.ipsir.uw.edu.pl); mgr Łukasz Wieczorek, tel./fax (022) 55-30-703, tel. 691-924-673, (lukasz.wieczorek@uw.edu.pl)

* * *

Tytuł projektu: Koordynacja systemu zapobiegania przestępczości w województwie opolskim.

Metody badań: Badania ankietowe, wywiady, analiza dokumentów, badania opinii publicznej.

Opis. Celem badań jest dostarczenie wiedzy na temat funkcjonowania systemu zapobiegania przestępczości w Polsce. Podstawowym problemem badawczym jest koordynowanie na poziomie województwa, powiatu i gminy przedsięwzięć organów, instytucji i organizacji pozarządowych działających w ramach podsystemów spraw wewnętrznych i administracji, wymiaru sprawiedliwości, pomocy społecznej, zdrowia, edukacji itd. Szczególnie ważna jest tutaj koordynacja przez wojewodę oraz starostów w ramach planów poprawy bezpieczeństwa i porządku powiatów i ogniw zarządzania kryzysowego oraz przez wójtów w ramach gminnych planów rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Rezultatem badań będą prace magisterskie oraz publikacje w czasopismach naukowych oraz regionalna konferencja naukowa.

Zespół badawczy: kierownik dr hab. Prof. UO Tadeusz Cielecki, studenci prawa seminarium magisterskiego. Przewidziany okres realizacji 2008-2009. Kontakt: tel. 077 401 69 59, (tcielecki@uni.opole.pl) , Zakład Kryminologii, Kryminalistyki i Wiktymologii Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, 45-359 Opole, ul. Plebiscytowa 5.

* * *

Tytuł projektu: Kryminologiczne aspekty przestępczości granicznej cudzoziemców

Metody badań: metoda dogmatyczna, badania ankietowe, badania aktowe

Opis: Projekt zakłada analizę zjawiska przestępczości cudzoziemców migrujących przez wschodnią granicę Polski oraz granicę z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej w przygranicznych województwach, ze szczególnym uwzględnieniem województwa podlaskiego. Ze względu na kryminologiczny charakter badań będą one miały na celu ukazanie fenomenologii i etiologii przestępczości cudzoziemców oraz wskazanie niezbędnych sposobów jej przeciwdziałania.

Badania obejmą trzy okresy: pierwszy - od roku 1991, czyli ogłoszenia deklaracji niepodległości przez Litwę, Białoruś i Ukrainę; drugi - po akcesji Polski do Unii Europejskiej (od 1 maja 2004 roku); trzeci – od wdrożenia przez Polskę postanowień Schengen w odniesieniu do ruchu granicznego.

Zespół badawczy: mgr Magdalena Perkowska - doktorantka w Katedrze Prawa Karnego i Kryminologii Wydziału Prawa UwB; (magdalena.perkowska@gmail.com)

Opisane powyżej badania są realizowane w ramach rozprawy doktorskiej pod kierunkiem prof. zw. dr hab. E.W. Pływaczewskiego

* * *

Tytuł projektu: Odbywanie kary pozbawienia wolności w systemie terapeutycznym przez osoby uzależnione od narkotyków.

Metody badań: Analiza indywidualnych programów terapeutycznych oraz informacji i danych uzyskanych od osób prowadzących terapię. Anonimowa ankieta wypełniona przez osoby uzależnione od narkotyków.

Opis: Uzyskane informacje dostarczą wiedzy na temat postępowania ze skazanymi w ramach systemu terapeutycznego (leczenia i rehabilitacji w jego ramach), natomiast analiza indywidualnych programów terapeutycznych oraz skuteczności terapii w warunkach pozbawienia wolności - zakresu oddziaływań, metody oddziaływań specjalistycznych, celów oddziaływań oraz

kryteriów realizacji programu, natomiast analiza ankiety wypełnionej przez narkomanów powinna dostarczyć wiedzy na temat:

- problemu stanowiącego podstawę skierowania do systemu terapeutycznego -społecznych i osobowych warunków uzależnienia,
- przyczyn zaburzeń,
- indywidualnych problemów skazanego,
- charakterystykę aktualnego stanu psychofizycznego,
- społecznych i osobowych uwarunkowań popełnienia przestępstwa.

Zespół badawczy: mgr Justyna Konikowska-Kuczyńska - doktorantka w Katedrze Prawa Karnego i Kryminologii Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku; (j.konikowska@op.pl)

Opisane powyżej badania są realizowane w ramach rozprawy doktorskiej pod kierunkiem dr hab. G. B. Szczygieł.